

BERGEN
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2025 – 2026

Indre Arna barnehage

Vi oppdager verden sammen

Bergensbarnehagens visjon; Vi oppdager verden sammen, er samlende og viser en felles retning for vårt pedagogiske arbeid. Gjennom mangfoldige opplevelser skal barn kunne oppdage verden i stimulerende og inspirerende miljøer.

Visjonen er beskrevet i kvalitetsutviklingsplan for bergensbarnehagene Sammen for kvalitet – lek om medvirkning. Kvalitetsutviklingsplanen bygger på lov og forskrift, og gir lokale føringer for bergensbarnehagens satsningsområder og innhold.

Årsplanen gir innsikt og informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid og synligjør hvordan personalet arbeider faglig og systematisk for å sørge for at barna får utfordringer tilpasset deres erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. Ved å beskrive og begrunne valg og vurderinger av pedagogisk innhold og arbeidsmåter, viser årsplanen hvordan barnehagen legger til rette for progresjon.

Bergensbarnehagen har fire verdier som skal kjennetegne vår praksis; disse er VARME – vi viser at vi bryr oss – TRYGGHET- vi skaper trygge rammer og forutsigbarhet – UNDRING – vi støtter barnas initiativ og interesser – GLEDE – vi vektlegger glede, humor og kreativitet.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet, og det er barnehagelov med forskrift som er retningsgivende for den pedagogiske tilretteleggingen av barnehagehverdagen. Bergensbarnehagene utarbeider årsplan i tråd med det som er beskrevet i rammeplan for barnehager (Kunnskapsdepartementet, 2017).

VARME

TRYGGHET

UNDRING

GLEDE

Innhold

Innhold	3
Barnehagen vår	4
Et trygt og godt barnehagemiljø	4
Foreldresamarbeid	7
Satsningsområder	8
Livsmestring	8
Lek	9
Språk	10
Medvirkning.....	11
Barnehagens tema/prosjekt/fokusområde	12
Systematisk vurderingsarbeid	13
Arbeidsmåter	14
Overganger	15
Kalender for barnehageåret 2025/2026	17
QR-koder og lenker	18

Barnehagen vår

Indre Arna barnehage ligger sentralt til i Arna bydel med fem minutters gange fra Arna stasjon. Med en kort togreise til sentrum, har vi lett tilgang til byens kulturtilbud og aktiviteter. Barnehagen har plass til 69 barn fordelt på tre baser, og holder til i den tidligere Indre Arna skole, som skal rehabiliteres for full barnehagebruk.

Her i barnehagen har barna tilgang til både egne baser og fellesrom som «Ompalompa» og «Plaskedammen», som stimulerer til lek, samspill og kreativitet. Det er tett samarbeid mellom basene for å styrke fagmiljøet og fellesskapet.

Uteområdet er variert med både asfalt og natur, og barnehagen bruker aktivt nærliggende turområder, Arna idrettspark og kulturtilbud i Bergen.

I hverdagen har vi et sterkt fokus på relasjoner og et trygt læring- og lekemiljø. Vi møter barna med varme, tilstedeværelse og sensitivitet. Verdien våre – varme, trygghet, undring og glede – gir retning for alt pedagogisk arbeid, og for relasjonen mellom barn, foresatte og personale.

Personalet består av både unge og erfarne medarbeidere – fra nytilsatte til ansatte som har vært med helt siden barnehagen åpnet i 2011. Vi har også faste vikarer som har vært hos oss over lengre tid, noe som bidrar til stabilitet og kontinuitet i barnegruppene.

Vi holder oss faglig oppdatert gjennom kompetanseutvikling, samt gjennom kurs, etter- og videreutdanning på ulike nivå. Vi er deltakende i MoveEarly, som er et stort tverrfaglig forskings- og utviklingsprosjekt, med mål om å utvikle og fremme en pedagogisk praksis i barnehagen med bevegelse, lek og utforsking som sentrale element.

Fakta om barnehagen:

- Antall barn: 69
- Organiseringsform: basedrift
- Gruppestørrelser/alder:
 - Småtussene/ 15 barn/ 0-3 år
 - Hattifnattene/ 14 barn/ 0-3 år
 - Miramarmora/ 40 barn/ 3- 6 år
- Åpningstider: 07.00. 16.30
- Matservering: Barna får servert lunsj bestående av brødmat, frukt og grønt.

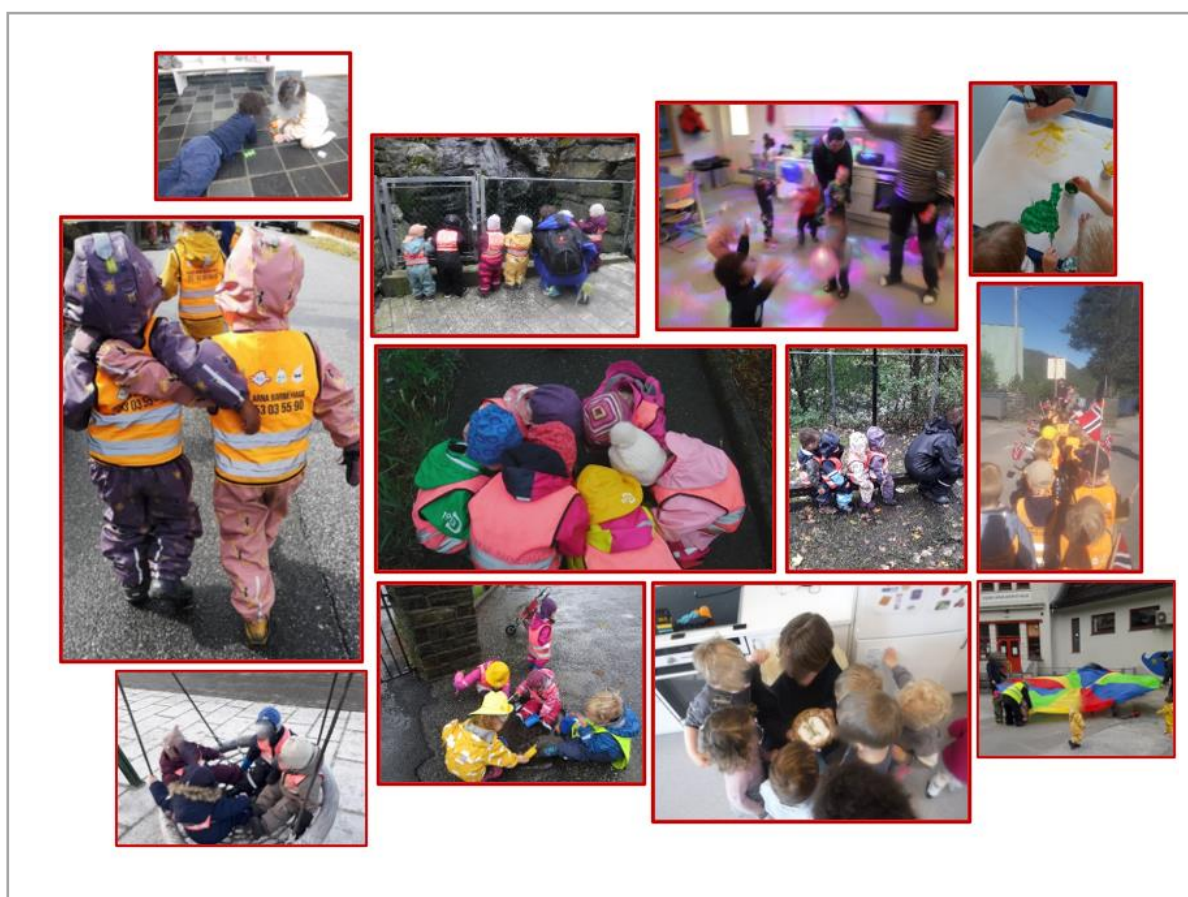
Åndavegen 42, 5260 Indre Arna, tlf: 53 03 55 90

Et trygt og godt barnehagemiljø

Det er forankret i Barnehageloven at alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø. I dette ligger det at barnehagen skal jobbe forebyggende for å skape et varmt og inkluderende fellesskap. Det psykososiale barnehagemiljøet omhandler alt vi gjør i barnehagen, både i samspill med barna, samarbeid med foreldre og innad i personalgruppen.

Plikten til å sikre at barn har et trygt og godt barnehagemiljø er forankret i barnehagelovens § 42, gjennom aktivitetsplikten.

Kunnskap om enkeltbarn og barnegruppen er viktig for å gi alle barn et godt tilbud i tråd med barnehagelov og rammeplan. Systematiske observasjoner og fortløpende vurderinger av pedagogisk praksis, er nødvendig for å jobbe forebyggende og målrettet med et trygt og godt barnehagemiljø.

Vi jobber med inkluderende fellesskap:

Alle barn skal oppleve trygghet, vennskap og tilhørighet i barnehagen. Dette er avgjørende for å forebygge mobbing og utenforskap. Gjennom trygg tilknytning og samspill med både barn og voksne, får barna utvikle sosial kompetanse og utforske egen identitet. Mangfold i kultur, familieformer, livssyn og verdier verdsettes og synliggjøres. Slik arbeider vi med inkluderende fellesskap:

Barns medvirkning:

- Barna skal ha anledning til å være aktivt deltagende gjennom samtaler, lek, samlinger, aktiviteter, prosjektarbeid, ved måltid og «her- og- nå» situasjoner.

Trygge relasjoner og et inkluderende lekemiljøer:

- Vi er lydhøre og sensitive i relasjonen med barnet/ barna, og støttende i relasjonen barn- barn. Gjennom samspill utvikler barna evne til å vise omsorg og empati, ta andres perspektiv, handle kompetent i en sosial kontekst og være aktive bidragsytere til et inkluderende miljø.
- Vi tilrettelegger for møteplasser og et leke- og læringsmiljø der inkludering og samspill er ivarettatt. Dette gjør vi gjennom gruppedeling og ved at personalet er direkte involvert i lek og aktivitet med barna.
- Fellesopplevelser brukes som relasjonsbygger ved at dette skaper bånd, tilhørighet og fellesskapsfølelse- «vi`et» styrkes.
- Temaarbeid med fokus på vennskap, følelsesuttrykk, raushet og sosialt samspill.

Forebygging og oppfølging:

- Personalet forebygger, stopper og følger opp hvis det oppstår diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og/ eller uheldige samspillsmønstre
- Personalet er bevisste rollemodeller og aktivt til stede der barna er, inne og ute.
- Personal som støtter barna i å sette egne grenser, samt respektere andres.

Mangfold som ressurs:

- Ulikhetene vi erfarer hos hverandre, med bakgrunn iblant annet kulturell tilhørighet, språklig mangfold og funksjonsnivå, verdsettes og ses som en styrke. Dette inkluderes i det pedagogiske arbeidet inn mot ulike tema- og prosjektarbeid.

Konkrete tiltak:

- Trygge rammer og systematisk arbeid
- Anerkjennelse av hvert enkelt barn
- Fokus på mestring og «stillasbygging»
- Tettere på- støtte- stillas
- Lekegrupper og tilrettelagte lekemiljøer
- Vekt på vennskap, demokrati og fellesskap
- Fellesopplevelser som styrker samhold
- Kreative prosesser og glede i hverdagen
- Gode rollemodeller og positive handlinger

Foreldresamarbeid

Samarbeid og god kommunikasjon mellom hjem og barnehage er grunnleggende for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet skal alltid ha barnets beste som mål.

Personalet jobber målrettet med å etablere gode relasjoner til både barn og foreldre, og møter dem med varme, vennlighet og anerkjennelse.

Vi legger til rette for åpen, regelmessig og respektfull kommunikasjon:

Daglig kontakt ved levering og henting:

- Vi utveksler viktig informasjon om barnets dag og behov- gir godt grunnlag for tillit og samarbeid.

Digital kommunikasjon i Vigilo:

- Brukes til praktiske meldinger, fraværsregistrering, samtykker og generell informasjon mellom hjem og barnehage. NB! Ikke sensitiv informasjon.
- Publikasjon av ulike planer som gir innsikt i pedagogisk aktiviteter, samt evaluering av disse.

Foreldresamtaler

- **Oppstartsamtale:** Innen 14 dager etter oppstart. Pedagogisk leder og styrer deltar.
- **Ved basebytte:** Samtale etter barnet har byttet base internt i barnehagen.
- **Generelle samtaler:** Tilbys minimum én gang i året. Foreldre kan også be om samtale ved behov. Samtalen omhandler barnets utvikling og samarbeidet mellom hjem og barnehage.

Foreldremøter

- **Juni:** For foreldre med barn som starter i barnehagen kommende høst.
- **September/oktober:** Ordinært foreldremøte for alle foreldre/foresatte.

Samarbeidsutvalg (SU)

- Møtes 2–4 ganger i året, og drøfter saker av betydning for barnehagen som ideelt grunnlag, årsplan og budsjett.

Andre møteplasser og medvirkningsarenaer

- **Sommerfest:** Arrangeres av FAU i samarbeid med barnehagen – et sosialt treffpunkt for alle.
- **Foreldretreff i Ompalompå:** Høst- og vårsamling, organisert basevis.
- **Kvalitetsoppfølging:** Foreldrerepresentanter deltar i møter knyttet til barnehagens systematiske vurderingsarbeid.
- **Brukerundersøkelse:** Gjennomføres årlig via UDIR for å kartlegge foreldrenes opplevelse av barnehagetilbudet.

Foreldreråd

Foreldrerådet består av foreldrene til alle barna, representert ved utvalgte representanter. FAU skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalg

Samarbeidsutvalget (SU) består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. I alle kommunale barnehager skal det også sitte en (1) politisk representant i SU. Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene.

Satsningsområder

Satsningsområdene livsmestring, lek, språk og medvirkning er felles for bergensbarnehagen. Områdene har tydelige målformuleringer som peker retning for det pedagogiske arbeidet og vårt oppdrag om å sikre progresjon i barnehagens innhold.

Satsningsområdene sees i sammenheng med fagområdene som er beskrevet i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Under beskrives og begrunnes barnehagens valg og prioriteringer knyttet til de fire satsningsområdene:

Livsmestring

Mål: I bergensbarnehagen utvikler barna robusthet i et miljø preget av trygghet, glede og mestringsopplevelser.

Strategier:

- Personalet skaper trygge og forutsigbare rammer
- Personalet legger til rette for et barnehagemiljø preget av humor, glede og kreativitet

Et trygt og forutsigbart miljø er grunnlaget for at barna skal kunne utvikle seg, lære og oppleve fellesskap. Hos oss skaper vi rammene for dette gjennom bevisste pedagogiske valg og tilstedeværende voksne:

Forutsigbar hverdag og tett oppfølging

- Vi skaper trygge rammer og struktur i hverdagen. Dette gir barna oversikt og ro, slik at de kan bruke sin energi og kapasitet på lek, relasjoner, utforsking og læring.
- Barna forberedes på overganger/ endringer i god tid, slik at de kan avslutte aktiviteter/ lek på en trygg og god måte.
- Barna deles daglig inn i mindre grupper. Dette gir rom for nære relasjoner, tettere oppfølging og bedre tilpasning til barnas behov, modenhet og utviklingsnivå.

Personale som ser og støtter

- Barna møter trygge, tydelige og genuint interesserte voksne, som anvender ICDP-prinsipper i møte med barn, foreldre og kolleger.
- Vi setter ord på barnas følelser og støtter dem i å regulere egne følelser, forstå andres og utvikle sosiale ferdigheter.
- Barna opplever at deres stemme blir hørt og anerkjent – grunnlag for selvfølelse og medvirkning.
- Personale er direkte involvert i barnas hverdag, og følger opp, støtter, anerkjenner og utfordrer ut fra deres uttrykk, initiativ og motivasjon i lek, utforsking og mestring.

Robusthet og mestring

- Barna blir tatt på alvor, får mulighet til å møte og håndtere motstand og lærer å bygge robusthet i trygge omgivelser.
- Vi anerkjenner barnas følelser, mestring og innsats, og tilrettelegger for utvikling gjennom meningsfulle erfaringer.

Glede og fellesskap

- Vi skaper gode relasjonsarenaer gjennom dans, samlinger, lek, tull og tøys, humor og felles aktiviteter, som bygger fellesskap og glede i hverdagen.

Foreldresamarbeid

- Vi har en tett dialog med foreldre/foresatte om barnets trivsel, utvikling og mestring, for å sikre et helhetlig og trygt utviklingsmiljø.

Lek

Mål: I bergensbarnehagen er leken grunnlag for trivsel, glede og utvikling

Strategier:

- Personalet tilrettelegger lekemiljøet med utgangspunkt i barnas interesser og forutsetninger
- Personalet støtter barnas deltakelse i lek

Leken har en grunnleggende verdi i barns utvikling og læring. I vår barnehage er leken både et mål i seg selv og en sentral arena for samspill, utforsking og danning. Vi tar leken på alvor – fordi vi vet at den er "dødsalvorlig" for barna.

Slik tilrettelegger vi for lek:

Tid og rom for lek

- Vi skaper tid, ro og skjerming for at barna skal kunne fordype seg i lek over tid. Dette gjøres blant annet gjennom tilpasset dagsrytme og bruk av smågrupper/gruppedeling.
- Barna får rom til å videreutvikle leken gjennom felles erfaringer og gjenkjennelige referanserammer.

Et lekemiljø som stimulerer

- Vi observerer barnas interesser og uttrykk, og bruker dette aktivt når vi tilrettelegger miljøet.
- Lekemiljøet består av varierte soner og møteplasser med relevante tema og materiell som gjenspeiler barnas modning og engasjement.
- Vi sørger for at tilstrekkelig materiell er tilgjengelig, slik at flere barn kan delta samtidig og inkluderes i leken.

Leken er i stadig utvikling

- Når vi ser endringer i barns lek og samspill, vurderer vi dagsrytmen, det fysiske miljøet og tilgjengelig materiell med tanke på justeringer som kan styrke vilkårene for leken.

Personalets rolle i leken

- Vi respekterer barnas lek og verdsetter den som en viktig del av barns utvikling.
- Vi inkluderer og utvider leken på barnas premisser ved å ta ulike roller: igangsetter, observatør, rekvisitør, medleker og lekeleder, og svarer adekvat på barnas signaler ved å gi «riktige» bidrag til leken.
- Vi svarer sensitivt og adekvat på barnas initiativ og signaler for å støtte og utvide leken.
- Personalet er aktivt til stede og forebygger utenforskap og uheldige samspillsmønstre, slik at alle barn får likeverdige muligheter til å delta i lek og fellesskap.

Språk

Mål: I bergensbarnehagen utvikles barnas språk i lek og fellesskap

Strategier:

- Personalet observerer, følger opp og tilrettelegger for barnas språkutvikling
- Personalet legger til rette for et rikt språkmiljø med vekt på utforskning, undring, nysgjerrighet og kreativitet

Språk er nøkkelen til lek, relasjoner og læring. I vår barnehage legger vi til rette for at alle barn skal oppleve mestring og utvikling i egen språkutvikling, uavhengig av språklig eller kulturell bakgrunn. Dette er særlig viktig i et inkluderende fellesskap preget av mangfold. Slik tilrettelegger vi for språkarbeid:

Tidlig innsats og systematisk arbeid

- Vi gjennomfører systematiske og fortløpende observasjoner for å fange opp barnas behov og gi tidlig og tilpasset støtte i språkutviklingen. Dette er spesielt viktig i et mangfoldsperspektiv.
- Personalet er aktive, medopplevende og undrende i møte med barna – dette gir trygghet og rom for språklig utfoldelse.

Aktiv og bevisst kommunikasjon

- Vi bruker språket bevisst gjennom dagen. Vi benytter et beskrivende og tydelig språk, og inkluderer både verbale og non-verbale uttrykksformer.
- Vi er språkmodeller som setter ord på egne og barnas handlinger, kommenterer, forklarer og gjenforteller opplevelser for å støtte barnas begrepsforståelse og språkbevissthet.

Støttende verktøy og metoder

- Vi tar i bruk språkstøttene hjelpemidler som tegn-til-tale, dagtavler og handlingsrekker, samt billedstøtte og konkrete (ASK). Disse hjelper barna med å forstå og gjøre seg forstått, og er viktige i møte med flerspråklige barn og barn med språkutfordringer.

Lek og språk i samspill

- Vi bruker konkrete og bilder for å tydeliggjøre ord og begrepet i sanger, fortellinger, rim og regler.
- Vi legger til rette for språklek og språklig utforskning basert på barnas behov, interesser og utviklingsnivå.
- Vi bruker rim, regler, sanger, fortellinger og bilder for å gjøre språkinnlæringen konkret og engasjerende.
- Språk utvikles også gjennom felles opplevelser – derfor skaper vi situasjoner med felles referanserammer, der barna naturlig kan kommunisere og utvikle språk sammen.

Barnas stemme i sentrum

- Barna får tid og rom til å uttrykke seg, og vi venter og lytter aktivt for å anerkjenne deres initiativ og gi dem trygghet i kommunikasjonen.
- Språket skal oppleves som noe positivt – et redskap for å kommunisere, tenke, føle og forstå verden som for eksempel å gi uttrykk for egne tanker og følelser.

Medvirkning

Mål: I bergensbarnehagen medvirker barna aktivt i trygge fellesskap

Strategier:

- Personalet tilrettelegger for at barna deltar i demokratiske prosesser
- Personalet samarbeider med foreldrene i arbeidet med barns medvirkning

I vår barnehage tar vi barns medvirkning på alvor – det handler om langt mer enn å la barna gjøre praktiske valg i hverdagen. Medvirkning handler om å se, lytte til og anerkjenne barnet som en aktiv deltaker i sin egen hverdag og i barnehagens pedagogiske arbeid:

Barnets stemme – direkte og indirekte

- Vi lytter til barnas uttrykk, både verbale og non-verbale, og søker innsikt i det barna formidler – også det de uttrykker gjennom lek, kroppsspråk og følelser.
- Barna skal oppleve å bli oppmuntret til å uttrykke sine ideer, forslag og behov, samt at disse blir møtt med respekt og anerkjennelse.

Medvirkning i her-og-nå og i planlagt arbeid

- Barnas medvirkning skal få plass både i øyeblikkene som oppstår og i det planmessige arbeidet.
- Våre planer er fleksible og åpne for endringer, slik at barnas innspill og engasjement kan forme retningen på aktiviteter, temaer og utforsking.

Et systematisk grunnlag for medvirkning

- Vi bruker observasjoner og barneintervjuer aktivt i vårt pedagogiske arbeid. Dette gir innsikt i både enkeltbarnets og gruppens interesser og behov.
- Barnas perspektiver er en styrende kraft i planlegging, gjennomføring og evaluering av det pedagogiske innholdet.

Barnehagens tema/prosjekt/fokusområde

Barnehagen og deltagelse i MoveEarly:

Indre Arna barnehage er med i forsknings- og utviklingsprosjektet MoveEarly, som startet høsten 2024. Dette er et nasjonalt prosjekt med mål om å styrke og videreutvikle pedagogisk praksis med fokus på bevegelse, lek og utforsking. Som del av tiltaksgruppen i MoveEarly, er bevegelse, lek og utforsking som sentrale områder i vårt utviklingsarbeid for det kommende barnehageårene. Samtlige ansatte deltar i kompetanseutvikling knyttet til prosjektet, noe som gir felles faglig forankring og inspirasjon til praksisnær utvikling.

Formål med utviklingsarbeidet

Formålet med satsingen er å skape et barnehagemiljø – både inne og ute – som aktivt fremmer og oppmuntrer til bevegelse, fysisk utfoldelse, lek og utforsking. Vi ønsker å støtte barnas naturlige bevegelsestrang og nysgjerrighet, og bruke dette som grunnlag for læring og utvikling.

(Se mer om dette på s. 13 i planen.)

Prosjektarbeid som pedagogisk metode

For å støtte barnas undring og utforsking, benytter vi prosjektarbeid som metode. Dette innebærer en prosess- og barnestyrt tilnærming, der barnas interesser og innspill får reell betydning for retning og innhold i det pedagogiske arbeidet:

- Prosjektene har ingen fastlagt begynnelse eller slutt, men formes av barnas engasjement, spørsmål og nysgjerrighet.
- Målet er å skape en arena for utforsking, fordypning og forståelse, hvor både barn og personale er aktive deltakere i læringsprosessen.
- Prosjektarbeidet gir barna mulighet til økt innflytelse i barnehagehverdagen, og styrker medvirkning i praksis.

Systematisk vurderingsarbeid

Systematisk vurderingsarbeid i barnehagen foregår i fire faser gjennom hele året. I det systematiske vurderingsarbeidet formulerer personalet et konkret mål, med utgangspunkt i barnehagens tema/prosjekt/fokusområde.

Dokumentasjon av det systematiske vurderingsarbeidet synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehagelov og rammeplan.

Sentralt for vurderingsarbeidet er at både barn og foreldre får mulighet til medvirkning og innflytelse på barnehagens praksis.

For inneværende barnehageår har vi valgt følgende mål for det systematiske vurderingsarbeidet:

Systematisk vurderingsarbeid – forankret i MoveEarly

Barnehagens systematiske vurderingsarbeid tar utgangspunkt i deltakelsen i utviklingsprosjektet MoveEarly, og er forankret i Rammeplanens føringer under området Livsmestring og helse, hvor det blant annet står: *"Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling."* (Rammeplanen, s. 49)

Gjennom flere år med målrettet kvalitetsutvikling har vi hatt særlig fokus på leke- og læringsmiljøet – både inne og ute. Erfaringene fra dette arbeidet viser tydelig at personalets engasjement, aktive deltakelse og rolleforståelse har stor betydning for barnas opplevelser, trivsel, utfoldelse og læring i barnehagehverdagen. Dette gjelder på tvers av alle fagområdene, og er i tråd med de syv pedagogiske prinsippene i MoveEarly.

Fokusområde: Voksenrollen

For å videreutvikle kvaliteten i barnehagens praksis, vil vurderingsarbeidet det kommende året ha særlig fokus på voksenrollen – både på individ- og gruppenivå. Målet er å styrke personalets bevissthet rundt egne pedagogiske valg, og forstå hvordan disse påvirker barnas muligheter for læring, bevegelse og utvikling.

Overordnet mål:

Engasjerte og aktivt tilstedeværende voksne som fremmer barns bevegelsesglede, lek og motoriske utvikling i hverdagen.

Konkretiserte mål for vurderingsarbeidet:

- Personalet inkluderer bevegelse og fysisk utfoldelse som en naturlig del av temaarbeid og prosjekter.
- Personalet tilrettelegger for og utvider barns lek med økt grad av bevegelse og motoriske/kognitive utfordringer – blant annet gjennom bruk av rekvisitter, regelleker og fysiske aktiviteter.
- Barna møter et rikt og variert lekemiljø, der personalet systematisk skaper rom for motorisk utforskning og mestring.
- Vurderingsarbeidet knyttes direkte til daglige observasjoner, praksisrefleksjon og kollegaveiledning, samt planlagte vurderingsmøter, hvor vi løfter fram erfaringer og ser på sammenhenger mellom voksenrolle og barnas handlingsrom.

Arbeidsmåter

Systematisk arbeid med å videreutvikle kvalitet og kompetanse er viktig for at tilbudet skal bli best mulig. Barnehagens ulike arbeidsmåter bidrar til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir retning for det pedagogiske arbeidet.

International Child Development Programme (ICDP)

I Bergensbarnehagen er vi opptatt av å fremme barns psykososiale utvikling gjennom varme, trygge og utviklingsstøttende relasjoner. Dette gjør vi ved å arbeide systematisk og målrettet for å skape et godt og inkluderende leke- og læringsmiljø.

Som en del av dette benytter vi International Child Development Programme (ICDP) – et helsefremmende og forebyggende program som styrker personalets forståelse for kvaliteten i relasjonen mellom voksen og barn. Relasjonen er avgjørende for barnets trivsel, læring og psykiske helse.

Barn utvikler både selvfølelse og sosial kompetanse gjennom samspill med personale som:

- Er gode rollemodeller
- Er bevisst sin faglige og personlige kompetanse
- Møter barn med varme, respekt og anerkjennelse

ICDP er synlig i vår hverdagspraksis, og ses igjen i personalets holdninger, verdier, barnesyn og læringssyn. Dette bidrar til å bygge trygge relasjoner, et støttende miljø og en kultur for utvikling og omsorg – både for barn og voksne.

Planlegging og vurdering av praksis

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes systematisk. Planleggingen tar utgangspunkt i kunnskap om barns trivsel og utvikling, både på individ- og gruppenivå, samt innsikt i barnas og foresattes ønsker og behov.

Målet er å sikre kontinuitet og progresjon for hvert enkelt barn og for barnegruppen som helhet. For å kunne gjøre gode pedagogiske valg, benytter vi systematiske observasjoner, praksisfortellinger, samtaler med barn og foresatte og annen relevant dokumentasjon. Informasjonen undersøkelsene gir oss danner grunnlag for refleksjon og vurdering i personalgruppen, og analyseres i lys av teori, forskning og erfaringsbasert kunnskap. Slik skaper vi et faglig forankret grunnlag for barnehagens prioriteringer og videre utviklingsarbeid.

Barnehagens øvrige arbeidsmåter:

Prosjekt som metode- se s. 12

Førforståelse og konkretiseringsmateriell

Vi arbeider aktivt med førforståelse og konkretiseringsmateriell som del av vårt språkarbeid, med mål om å styrke språket som en basiskompetanse. Gjennom hverdagsaktiviteter og felles opplevelser legger vi til rette for at barna kan utvikle språk og begrepsforståelse i meningsfulle situasjoner. Det er i samtalen rundt det vi gjør og opplever – her og nå, det som har skjedd eller skal skje – at vi sammen setter ord på erfaringer. Slik bygges forståelse, og nye ord og begreper får innhold og mening. For å støtte barnas forståelse bruker vi rekvisitter og konkretiseringsmateriell knyttet til turen vi skal på, boken vi skal lese, sangen vi skal synge, reglen vi skal si og aktiviteten vi skal gjøre. Slik skaper vi forventning, forankrer opplevelsen og gir barna bedre forutsetninger for å delta aktivt og utvikle språket sitt i et trygt og motiverende miljø.

Lekemiljø

Barna skal møte et stimulerende leke- og læringsmiljø som inviterer til lek, undring, utforskning, læring, mestring, mangfold og fellesskap. For å tilstrebe dette må vi være bevisst i hvordan de planlegger, tilrettelegger og organiserer det fysiske leke- og læringsmiljøet, både inne og ute, og hvordan det støtter opp under fokusområdene våre, prosjektarbeid, lekens tema, samt barnas interesser og deres vilkår for å kunne medvirke.

Gjennom felles opplevelser, nye situasjoner, tema- og prosjektarbeid, samt bruk av ulike materialer og verktøy, skapes det læringsfellesskap hvor både barn og personale oppdager og forstår verden sammen. Dette gir grobunn for dypere læring, kreativ utfoldelse og sosial utvikling.

Overganger

Overganger kan beskrives som en prosess av endringer barnet og familien erfarer når det beveger seg fra en setting til en annen. Barnet og familien beveger seg fra noe kjent til noe ukjent, og for mange er slike prosesser sårbare.

Under kan du lese om hvordan vi jobber for å skape trygghet i overgangene.

Når barnet begynner i barnehagen

Overgangen til barnehagen er en stor milepæl – både for barnet og foresatte. Vårt mål er å skape en trygg, varm og forutsigbar oppstart, der barnet får en god tilknytning og blir kjent i sitt eget tempo:

- I mai/ juni inviterer vi til informasjonsmøte for nye foresatte, hvor en får et innblikk i barnehagehverdagen og blir kjent med barnehagens verdier og praksis.
- Før oppstart får barn og foresatte besøke barnehagen, slik at barnet kan bli kjent med omgivelsene og møte personalet i trygge rammer.
- Vi samarbeider om en plan tilpasset det enkelte barn, med barnets behov i sentrum.
- De første dagene har barnet en fast voksen som hovedkontakt, samtidig som øvrige ansatte på basen blir kjent med barnet gradvis.
- Vi gir barnet tid til å venne seg til nye rutiner og omgivelser, og vi respekterer både barnets og foresattes opplevelse av overgangen til barnehagen.
- Barna organiseres i små grupper innad i basen for å fremme trygghet og oversikt i oppstarten.
- Vi har en forutsigbar dagsrytme som skaper trygghet og struktur i barnets hverdag.
- Barnet skal alltid ha et fang å vende tilbake til, og møte et tilstedeværende personale som byr på varme, «gledning», omsorg og smil – hver eneste dag

Overganger innad i barnehagen

Overganger mellom baser i barnehagen kan være spennende, men også krevende for barnet. Derfor legger vi stor vekt på å gjøre disse overgangene trygge, forutsigbare og preget av omsorg og varme:

- På våren starter vi en strukturert «bli-kjent»-prosess, der barna får delta i faste aktiviteter på ny base. En trygg voksen fra barnets nåværende base følger alltid med. Vi begynner med korte besøk, og øker gradvis varighet og kompleksitet i aktivitetene.
- Personalet på storbarnsbasen hospiterer på småbarnsbasene gjennom året, for å bli kjent med barna før overgangen.
- På våren gjennomfører vi overføringssamtaler mellom pedagogene, der relevant informasjon deles for å sikre kontinuitet og ivaretagelse av det enkelte barns behov. Ved behov inviteres foresatte til å delta.
- Overgangssamtale med foresatte og ny pedagogisk leder gjennomføres kort tid etter at barnet har startet på ny base.
- Barna møtes alltid av tilstedeværende voksne med åpne armer, som byr på klemmer, smil, «gledning», omsorg og varme – også i møte med nye omgivelser og rutiner.

Overgang fra barnehage til skole og SFO

Overgangen fra barnehage til skole er en viktig milepæl i barnets liv. Vi legger derfor stor vekt på å gjøre denne overgangen trygg, meningsfull og forutsigbar – i tett samarbeid med foresatte, skolen og SFO:

- Vi har egne grupper med skolestarterne der vi jobber med ulike temaer gjennom lek og aktiviteter, med utgangspunkt i språkmaterialet *Språksprell* og områder knyttet til antall, rom og form – slik at barna møter kjente aktiviteter når de begynner på skolen.
- Vi har et tydelig fokus på vennskap og sosial kompetanse, for å styrke barnas relasjonelle trygghet i møte med nye miljøer.
- Det avholdes samarbeidsmøter med nærskolene, hvor vi planlegger overgangen sammen. Vi blir enige om felles leker, spill og sanger – såkalte *grenseobjekter* – som gir barna gjenkjennelse og trygghet i det nye skolemiljøet.
- I løpet av mai/juni får barna besøke skolen de skal begynne på. De leker på uteområdet, går i gangene, ser på klasserommene og besøker SFO.
- Vi deltar på arrangementer skolen inviterer oss til – en verdifull arena for å bli kjent med skolemiljøet.
- Vi markerer en høytidelig avslutning av barnehagetiden sammen med barna og deres foresatte – en viktig seremoni for å runde av barnehagelivet.
- Vi følger Bergen kommunes plan for samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole/SFO, som gir føringer og struktur for overgangsarbeidet: [Bergen kommune - Plan for overgang mellom barnehage og skole/SFO i Bergen kommune](#)

Kalender for barnehageåret 2025/2026

August Oppstart nye barn og overganger innad i barnehagen. Fokus på å bli kjent, bli trygg og trivsel	September Foreldremøte Nasjonal brannvernuke Planleggingsdag 8. september (Bhg stengt).	Oktober Høstkafè Barnekonvensjon og FN dagen
November Planleggingsdag 7. november (Bhg stengt).	Desember Lucia (skolestarterne) Juleaktiviteter Vinterfest	Januar Vinteraktiviteter Planleggingsdager 2. og 30. januar (bhg steng)
Februar Fargefest Markering av samenes nasjonaldag	Mars Vårkafè Barnehagedagen Påskeaktiviteter Brannvernuke	April Tilvenning innad i barnehagen Verdens bokdag
Mai Tilvenning innad i barnehagen Planleggingsdag 15. mai (bhg stengt). 17. mai aktiviteter Barnehagens fane i 17. prosesjonen i Arna (Ansvarlig: FAU)	Juni Tilvenning innad i barnehagen Sommerfest Avslutning skolestartere Møte nye foreldre Besøk av nye barn	Juli Sommerstengt i tre uker

QR-koder og lenker

**Rammeplan for barnehagens
innhold og oppgaver**

Lov om barnehage

BERGEN
KOMMUNE

**Sammen for kvalitet – lek og
medvirkning.
Kvalitetsutviklingsplan for**

BERGEN
KOMMUNE

**Skyfritt – inkluderende
oppvekstmiljø i Bergen**

